

AZOKA GAZTEA, MENDEAK PASA ARREN

Ohiko azoka baino zerbait gehiago izateko lanketan dabil Tolosakoa. Erosleen kontsumo ohituretan eragin, gertutasuna eta kalitatea eskaini eta harreman-sareak sortzeko plaza aproposa izanik, larunbateroko merkatua biziberritze prozesu sakonean murgilduta dago.

Igor Agirre
@igoragirre

Larunbateroko zita da azoka Tolosako eta inguruko jendearentzat. Urte askoko ibilbidea du merkatuak; herria sortu zenean, duela ia zortzi mende, existitzen omen zen. Gaur egun bi gunetan banatzen da: Zerkausian eta Berdura plazan.

Zerkausia izena du Oria ibaiaren ertzean dagoen eraikinak. Tolosako argazki ezagunaren protagonista azoka egiteko erabiltzen da, besteak beste. Bertan izaten dira salgai ekoizleen eta saltzaileen garaian garaiko produktuak. Berdura plazako estalpe kristaldunean, aldiz, landareak eta loreak egoten dira.

Kontsumo ohiturak asko aldatu dira urte batzuetatik hona, ordea. Horri begira, egokitzapen eta biziberritze prozesu bete-betean da Tolosako azoka.

Salerosketa hutsa baino gehiago

Azokak produktuen trukerako gunea baino gehiago dira; harremanak sortu, kultura eta hizkuntza transmititu eta ingurumenarekiko errespetua azaltzen dira bertan. Horren adibide da Lurretik Sukaldera ekimena. Astero, sukaldari batek azokako postuetan salgai dauden garaiko produktuak aukeratzeko dituzte eta Zerkausian plater berezia prestatzen du zuzenean. Ondoren, prestatutakoa pintxoetan dastatzeko aukera izaten da.

Azoka dinamizatu eta giro desberdina sortzeko, Sormenetik proiektua ere abiatu dute. Kultura, euskara eta nekazaritza biltzen ditu egitasmo horrek, eta kulturen inguruko hausnarketak egin ohi dira bertan. Azken saioan, esaterako, azokako bi ekoizlerekin aritu zen solasean Jakoba Errekondo ARGIAko kolaboratzailea.

Azokan egitasmo berriak sortzeaz gain, inguruko merkatuekin elkarlana sustatzeari ekin diote berriki, eta konkretuki Ordiziakoarekin. Eskualdeetako azoka garrantzitsuenak izanik, baserri-tar eta saltzaile gehientsuenak bietan izaten dira. Horrela, udalen eta eskualde bakoitzeko landa garapen elkarleen saretzeari esker, azoken dinamizazioa eta garapena proiektu komunean bildu da. Hausnarketa prozesua ere batera hasi dute bi azokek eta adibidez, Londreseko baserri-tarren azokak bisitatzen egon berri dira.

Ekintza horiek guztiak erakusteko asmoz eta azokaren ohiko funtzionamendua ezagutarazteko, bisita gidatuak ere egiten dira Tolosan. Produktuak ikusteko eta ekoizleekin gertuko tratua izateko aukera dago bisitei esker. Tolosako turismo bulegoak antolatzen ditu eta kanpoko jendeaz gain, bertakoek ere aprobetxatzen dituzte bisitak.

Estereotipoak hausten

Kontsumo ohiturek duela urte batzuetakoan desberdinak diren moduan, baserri-tar, ekoizle eta saltzaileak aldatu egin dira denboraren poderioz. Begoña Aristiren kasua da. Baserrian jaioa da eta 21 urterekin hasi zen azokan, duela hamabost. Tolosan du saltokia, eta herriko kontsumo taldeak barazkiz hornitzen ditu. Bere iritziz, "salmenta zuzena da aukera onena baserri-tarrentzat eta erosleentzat".

Aurpegi berriak agertzearekin batera, azokako saltzaileen figuraren inguruko estereotipoak galtzen ari dira. Gaur

egun, betiko saltzaileen figura gainditu eta estilo guztietako ekoizleak aurkitzen dira Tolosan. Horietako bat da Joseba Baez gazte donostiarra. Ingeniari-tza ikasketak egin eta fabrikari zebilela, lana utzi eta gaztandegia jarri zuen mar-txan. "Idiazabalen badut familia eta haurra nintzenez ikasi nuen gazta egiten". Gerora erabaki zuen gaztandegia jarri eta azoketan saltzen hasia.

» ARRATE ITURBE, AZOKAKO DINAMIZATZAILEA:

"Jendeari helarazten diogun mezua ez da azokan kontsumitu behar dutela. Zein altxor dugun hemen konturatu behar dute, eta kontzientziatuta gerturatu"

TOLOSAKO AZOKAK UTZIA

Erosle gazteak giltzarri

Saltzaileen inguruan molde finko bat ezarrita dagoen bezalaxe, azokako erosleen figura adinean nagusiak diren pertsoekin lotzen da maiz. Hori gainditzeko lanketan ari da Tolosako azoka. Era berean, erosle gazteek azokan erosteko ohitura har dezaten egin beharrak definitzen ari da.

Ezaguna da larunbatero Tolosan azokari esker sortzen den giroa eta mugimendua. Horren adibide da EHUko iker-

lari talde bat egiten ari den azterketa, azokak herrian sortzen duen inpaktu ekonomikoa neurtzeko. Azokara gerturatzeko ez direnei zergatik ez diren azaltzen eta zerk erakarri ahal dituen galdeztzen ari dira ikerketarako.

Tolosako azokako dinamizatzailea da Arrate Iturbe. Bere esanetan, “belaunaldi gazteak ez dira horrenbeste etortzen azokara. Hala ere, jendeari helarazten diogun mezua ez da azokan kontsumitu

behar dutela. Zein altxor dugun hemen konturatu behar dute, eta kontzientziatuta gerturatu”.

Paulo bat gehiago eman eta Garaikoa elkarteak sortu berri dute Tolosako azokako ekoizle, baserritar eta saltzaileek. Horren bidez azokako proiektuak gizarteratu nahi dituzte, eta azoka nola landu aztertuko dute. Mendeak bete arren, gazte dagoen azoka belaunaldi berrien elkargune bihurtzea da helmuga. ■

***Tolosako azoka,
bertakoa eta gaurkoa***

www.tolosakoazoka.com · ☎ 943 697 521